

HANDLINGSPLAN

Kommunala Aktivitetsansvaret

Nacka kommun

Reviderad 2019-06-17
Maria Edlund

Innehållsförteckning

1	Bakgrund - lagstiftning.....	3
2	Arbetsuppgifter inom det kommunala aktivitetsansvaret.....	3
3	Uppsökande arbete.....	4
3.1	Rutin för att kontakta ungdomar inom målgruppen.....	4
4	Motiverande arbete	6
4.1	Rutin för arbete med aktuella ungdomar	6
5	Insatser	7
5.1	Studieförberedande praktik.....	8
5.2	Jobbpeng grund	8
5.3	Förstärkt jobbpeng.....	8
5.4	Hälsoträdgården.....	8
5.5	MIA VårNa	9
5.6	Studier på Komvux.....	9
5.7	Nyanlända.....	9
5.8	Samverkan med andra aktörer inom kommunen.....	9
6	Samverkan med andra aktörer	9
6.1	Samarbete med Arbetsförmedlingen.....	9
6.2	Samarbete med Försäkringskassan	10
6.3	Rutin för arbete med insatser.....	10
7	Förebyggande arbete.....	12
7.1	Samverkan med skolor	12
8	Rutin för att förebygga avhopp från gymnasieskolan	12

I Bakgrund - lagstiftning

Kommunerna har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt men som inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Aktivitetsansvaret ställer krav på att kommunen håller sig informerad om vilka som tillhör målgruppen, kontaktar dessa och erbjuder dem lämpliga individuella åtgärder. Aktivitetsansvaret förutsätter att insatser genomförs under hela året och omfattar allt från kartläggning och uppsökande verksamhet för att hitta de berörda ungdomarna, till olika insatser för att i första hand motivera ungdomar att påbörja eller återuppta en utbildning. Skolverkets allmänna råd för kommunernas aktivitetsansvar (SKOLFS 2016:52) föreskriver att det finns en strukturerad handlingsplan för arbetet.

Denna handlingsplan fastställer hur Nacka kommun arbetar utifrån kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar (KAA). Den beskriver uppdrag, mål, ansvarsfördelning, insatser samt rutiner för arbetet. Handlingsplanen baserar sig på Skolverkets allmänna råd (Skolverkets allmänna råd, Kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar, Skolverket 2016) Handlingsplanen ska ses över och revideras årligen.

I Nacka kommun äger arbets- och företagsnämnden uppdraget för KAA. Nämnden har som mål att andel ungdomar mellan 16 - 20 år som hoppat av gymnasiet och efter insats från kommunen återgår till studier eller arbete ska vara 90%.

2 Arbetsuppgifter inom det kommunala aktivitetsansvaret

I Nacka kommun är det kommunala aktivitetsansvaret operativa del förlagd till arbets- och företagsenheten. Arbetsgruppen består av en samordnare på 100% som är studie- och yrkesvägledare (Karriärvägledare/studier) samt en socionom på 50% (Karriärvägledare/arbete).

Aktivitetsansvaret registrerar information om sysselsättning och åtgärder för aktuella ungdomar. Uppgifterna skickas till Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Skolverket två gånger per år.

Aktivitetsansvaret rapporterar statistik till berörd nämnd två gånger om året.

Aktivitetsansvaret har tre huvuduppgifter

- Aktivitetsansvaret innebär att kommunen ska hålla sig informerad om vilka ungdomar det är som omfattas av ansvaret. Ett **uppsökande arbete** för att registrera alla ungdomar i målgruppen.
- Aktivitetsansvaret ska erbjuda ungdomar i målgruppen lämpliga åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att **motivera** den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Kommunen ska också dokumentera och följa upp sina insatser på lämpligt sätt.
- Aktivitetsansvaret ska också tillsammans med skolan **förebygga avhopp** från gymnasiet.

3 Uppsökande arbete

Nacka kommun använder Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) för att identifiera ungdomar som ingår i aktivitetsansvaret. Uppgifter om nya avhopp och nyinflyttade utan gymnasieexamen registreras kontinuerligt i UEDB. Mellan den 1 juni till den 15 september är UEDB stängt. Under den tiden kan nya i målgruppen komma till aktivitetsansvaret via skolor, Gymnasieantagningen, föräldrar eller att ungdomarna själva kontaktar aktivitetsansvaret.

3.1 Rutin för att kontakta ungdomar inom målgruppen

Vad	Hur	När	Ansvar	Uppföljning
Brev	Alla ungdomar som är nyanlända, nyinflyttade, hoppat av gymnasiet eller gått ut gymnasiet med studiebevis. Kommunen erbjuder i brevet vägledning kring studier eller arbete samt	Regelbundet när nya namn blir aktuella	Karriärvägledare /studier KAA	Efter 1 månad skickas ett vykort i stället för brev med samma budskap som i brevet

	information om KAA Om ungdomen är under 18 år skickas istället brevet till vårdnadshavare/ vårdnadshavarna			
Vykort	Alla ungdomar som omfattas av KAA som inte svarat på det första brevet	Regelbundet	Karriärvägledare /studier KAA	Efter 1 månad skickas nytt vykort eller annat kontaktsätt
Telefonsamtal, sms, mejl, meddelande via Facebook	Alla ungdomar som omfattas av KAA Försöker vi nå via telefon, sms, mejl eller Facebook	Regelbundet	Karriärvägledare /studier KAA	Följs upp med vykort efter 1 månad eller via sms/mejl
Besöksvykort	Alla ungdomar som omfattas av KAA som efter flera försök med olika kontaktsätt inte gått att nå. KAA informerar om att ett hembesök kommer att erbjudas för information om KAA	Våren	Karriärvägledare /studier KAA	Följs upp av ett hembesök efter ca 2 veckor om inte ungdomen/föräldrar meddelat att de inte vill få ett hembesök
Hembesök	Hembesök med två personer från KAA Om det inte är någon hemma	Inom 2 veckor efter att besöksvykort skickats ut	Karriärvägledare /studier KAA + Karriärvägledare/ arbete	Ungdomar under 18 år anmäls till socialtjänsten om de inte gått att nå Övriga ungdomar fortsätter KAA

	lämnas ett kort där personen uppmanas att höra av sig till KAA			uppsöka utifrån rutinen
Brev till ungdom som snart fyller 20 år	I brevet finns information kring vad som händer när ungdomen inte längre tillhör KAA	Till ungdomar ca 6 månader innan de fyller 20 år	Karriärvägledare /studier KAA	

4 Motiverande arbete

Aktivitetsansvaret ska söka upp och motivera ungdomar i målgruppen tillbaka till en för dem meningsfull aktivitet. Aktivitetsansvaret är ett ställe att landa på, att hitta sig själv, sin drivkraft och sina mål. Vår uppgift är sedan att inspirera, utmana, vägleda och stötta ungdomarna mot deras egna individuella mål.

4.1 Rutin för arbete med aktuella ungdomar

Vem	Vad görs	När	Ansvarig
Elever som avbrutit sina studier eller elever som riskerar studieavbrott där ansvarig skola kontaktat hemkommunen	KAA kontaktas av ansvarig skola för eleven enligt respektive skolas egna rutiner	KAA har skickat ut information om att man önskar kontaktas innan en elev avbryter sina studier helt för att kunna vara behjälpliga i det förebyggande arbetet med att förhindra studieavbrott	Respektive skola ansvarar för att meddela KAA. KAA ansvarar för att skolorna vet vart informationen skall skickas
Ungdomar som registreras i UEDB. Ungdomar som avbrutit studier, gått ut gymnasiet med studiebevis	KAA börjar jobba utifrån rutiner för att kontakta ungdomar inom målgruppen	Löpande	Karriärvägledare/ Studier KAA

eller är nyinflyttad i kommunen			
Ungdom som uppgett sysselsättning vid kontakt med KAA eller får insats från kommunen	KAA kontaktar alla ungdomar inom målgruppen regelbundet, lägger ett uppföljningsdatum på varje ungdom för att påminna om att kontakt ska tas	Om ungdomen uppger att hen studerar kontaktas ungdomen igen vid studiernas slut, t.ex. terminsslut eller uppgett kurslut. Om ungdomen uppger att hen arbetar eller har annan sysselsättning kontaktas hen igen efter ca 6 månader för att kolla av om arbetet eller sysselsättningen fortskrider	Karriärvägledare/ Studier KAA
Ungdom som uppger att de saknar sysselsättning	Ungdomen erbjuds att samtal med karriärvägledare. KAA kartlägger ungdomens bakgrund och övriga myndighetskontakter	Inom en vecka från det att KAA fått kontakt med ungdomen	Karriärvägledare/ Studier KAA + I Karriärvägledare /arbete
Ungdom som önskar åtgärd/hjälp av KAA	Utifrån kartläggningen kommer KAA överens med ungdomen om aktuell åtgärd	Inom en vecka från det att KAA fått kontakt med ungdomen	Karriärvägledare/ Studier KAA + I Karriärvägledare /arbete
Ungdomar som inte längre omfattas av KAA	Elever som får gymnasieexamen avregistreras av respektive skola eller av kommunen Elever som fyller 20 år eller flyttar avregistreras i UEDB automatiskt	I samband med läsårsavslut eller när examen är klar Regelbundet.	Karriärvägledare/ Studier KAA

5 Insatser

De behov som de unga har ser mycket olika ut och målgruppen utgör ingen homogen grupp. Vissa unga kan ha behov som klaras med enklare insatser, till

exempel studievägledning för att hitta lämplig utbildning. Det finns också unga som har fastnat i passivitet och har svårt att ta egna initiativ. Då kan det finnas behov av daglig struktur och ett aktivt stöd både innan och under insatsen. Andra unga har behov som fordrar omfattande stödinsatser, vilket kräver samverkan mellan sociala myndigheter, arbetsförmedling och andra aktörer.

5.1 Studieförberedande praktik

Studieförberedande praktik riktar sig till ungdomar under 18 år. Praktiken är en insats på högst sex månader där eleven praktiserar på en arbetsplats och där praktiken ibland kan kombineras med skolarbete. Leder inte insatsen tillbaka till studier eller till ett arbete, så leder den oftast till att ungdomen remitteras till en mer lämplig insats. Det kan vara till exempel genom barn- och ungdomsenheten eller till vården. Ibland kombineras olika åtgärder.

5.2 Jobbpeng grund

Jobbpeng grund beviljas till ungdomar över 18 år som bedöms stå nära arbetsmarknaden, men som behöver lite extra stöd för att hitta ett arbete. Ibland kan ungdomen behöva en praktikplats för att skapa kontakt på en arbetsplats eller för att skaffa sig erfarenhet och referenser.

5.3 Förstärkt jobbpeng

Insatsen Förstärkt jobbpeng är för ungdomar över 18 år och är vanligare hos målgruppen än Jobbpeng grund. De flesta som beviljas Förstärkt jobbpeng har någon form (en eller flera) av neuropsykiatrisk diagnos. Skolan har oftast inte lyckats tillgodose målgruppens behov. Flera av dessa ungdomar har börjat med Studieförberedande praktik och har sedan haft ytterligare behov av stöd. Det kan till exempel vara arbetsträning för att bli anställningsbar. Andra fortsätter att studera på Komvux. Det kan vara på en skraddarsydd utbildning, till exempel lärlingsutbildning. Några ungdomar väljer i stället att börja studera på folkhögskola.

5.4 Hälsoträdgården

Till Hälsoträdgården kommer personer över 18 år som är i behov av rehabilitering. Insatsen hjälper människor att bygga upp sitt självförtroende, öka livskraften och förbättra både sin psykiska och fysiska hälsa. Här kan deltagarna ägna sig åt skapande verksamhet, trädgårdsarbete eller bara vila och koppla av i naturmiljö. Målet är att stötta deltagarna så att de kan komma tillbaka till arbete, praktik eller studier, genom att hjälpa deltagarna att hitta balans i tillvaron, och börja tro på sig själva igen.

5.5 MIA VärNa

Insatsen riktar sig till personer över 18 år som av någon anledning inte arbetat på länge. Oavsett om det beror på sjukskrivning, rehabilitering eller på något annat, är MIA VärNa till för att öppna dörrar mot arbetsmarknaden. Samtidigt bidrar insatsen till en stegförflyttning mot ett ökat deltagande i samhället, bättre hälsa och större social gemenskap.

5.6 Studier på Komvux

Vanligast är att vägledningen är inriktad mot studier. Ungdomarna erbjuds att studera på Komvux för att nå en gymnasieexamen från Komvux. Under studiernas gång erbjuds ungdomarna stöd i form av motiveringssamtal, planering av studier samt ansökningar till kurser/utbildning. Vägledningen kan också leda till att börja ungdomsgymnasiet eller studier på folkhögskola. En del ungdomar behöver jobba upp sin motivation för studier och kan då erbjudas andra insatser än studier i ett första läge.

5.7 Nyanlända

Nyanlända ungdomar 16 till 19 år, får normalt hjälp av kommunens etableringsstöd för att skrivas in på språkintröduktion på någon av gymnasieskolorna i kommunen. Aktivitetsansvaret hjälper till med att bevaka lediga platser samt beviljar vuxenstudier om ingen studieplats hittas.

5.8 Samverkan med andra aktörer inom kommunen

KAA samverkar med andra enheter och projekt inom kommunen. Regelbundna möten hålls för att på bästa sätt kunna samverka kring ungdomarna.

6 Samverkan med andra aktörer

6.1 Samarbete med Arbetsförmedlingen

Studiemotiverande kurs på folkhögskola kan erbjudas ungdomar 16 – 24 år som inte har slutbetyg från grundskolan eller gymnasieexamen från gymnasiet. Kursen kan vara en väg in för fortsatta studier på Allmän kurs. Ansökan till Studiemotiverande kurs på folkhögskola görs genom Arbetsförmedlingen.

Nacka kommun och Arbetsförmedlingen Nacka Värmdö har en gemensam överenskommelse om samverkan kring unga som varken arbetar eller studerar. Syftet med överenskommelsen är att genom samverkan, utifrån lokala behov, långsiktigt och varaktigt minska ungas arbetslöshet. Månatliga möten hålls för att informera varandra om nyheter och om hur vi kan samarbeta.

Insatser som Arbetsförmedlingen erbjuder målgruppen för aktivitetsansvaret är bl.a. Stöd & Matchning, där ungdomarna får coaching av Arbetsförmedlingens aktörer. Dock kan det inte jämföras med kommunens jobbpeng, som är mer individuellt anpassad.

6.2 Samarbete med Försäkringskassan

Kommunens insats ”Förstärkt jobbpeng” innebär att en ungdom kan få stöd i att samordna olika myndighetskontakter.

6.3 Rutin för arbete med insatser

Insats	Vad görs	När	Ansvarig	Uppföljning
Studie- motiverande praktik för ungdomar mellan 16 - 18 år	Efter kartläggning skrivs ett uppdrag till en arbets- konsulent på kommunen	En arbets- konsulent kontaktar ungdomen inom 2 veckor för ett första möte	Karriärvägledare /arbete KAA	Karriärvägledare /arbete KAA Läser och godkänner månadsrapport
Jobbpeng – grund beviljas till ungdomar över 18 år som bedöms stå nära arbets- marknaden	Efter kartläggning skrivs ett uppdrag till en auktoriserad Jobbexpert som ungdomen väljer själv	Jobbexperten tar kontakt med ungdomen inom 2 veckor för ett första möte	Karriärvägledare /arbete KAA	Karriärvägledare /arbete KAA Läser och godkänner månadsrapport
Jobbpeng – förstärkt beviljas till ungdomar över 18 år som bedöms stå långt ifrån arbetsmarknaden	Efter kartläggning skrivs ett uppdrag till en auktoriserad Jobbexpert som ungdomen väljer själv	Jobbexperten tar kontakt med ungdomen inom 2 veckor för ett första möte	Karriärvägledare /arbete KAA	Karriärvägledare /arbete KAA Läser och godkänner månadsrapporte ring
Hälsoträdgården Beviljas till ungdomar över 18 år som bedöms stå	Efter kartläggning skrivs ett uppdrag till	Hälsoträdgården tar kontakt med ungdomen	Karriärvägledare /arbete KAA	Karriärvägledare /arbete KAA

långt ifrån arbetsmarknaden	Hälso-trädgården	inom 2 veckor för ett första möte		Läser och godkänner månadsrapport
MIA VärNa Beviljas till ungdomar över 18 år som bedöms stå långt ifrån arbetsmarknaden	Efter kartläggning skrivs ett uppdrag till MIA VärNa	MIA VärNa tar kontakt med ungdomen inom 2 veckor för ett första möte	Karriärvägledare /arbete KAA	Karriärvägledare /arbete KAA Läser och godkänner månadsrapportering
Studier på Komvux Ungdomar under 20 år kan få dispens att studera på Komvux för att nå en Gymnasie-examen	Efter kartläggning görs en ISP och ungdomen får hjälp med vad som ska studeras	Så snart ungdomen bestämts sig för att börja studera	Karriärvägledare /Studier KAA	Karriärvägledare /Studier KAA Kontaktar ungdomen och följer upp studier
Stöd till nyanlända Nyanlända ungdomar 16 till 19 år, får normalt hjälp av kommunens etableringsstöd för att skrivas in på språkintröduktion på någon av gymnasieskolorna i kommunen. De ungdomar som inte tillhör etableringsstöd får hjälp av KAA.	Etableringsstöd skriver in ungdomar på språk-introduktion. KAA letar lediga platser till nyanlända ungdomar	Löpande när nyanlända skrivs i Nacka kommun	Karriärvägledare /Studier KAA	Karriärvägledare /Studier KAA Kontaktar ungdomen och följer upp studier
Samarbete med Arbetsförmedlingen Studiemotiverande Folkhögskolekurs från 16 år	Ungdomen får information om kursen av KAA. Ungdomen skriver in sig på AF	Löpande när kurserna startar	AF tar beslut	Karriärvägledare /Studier KAA Kontaktar ungdomen och följer upp studier

7 Förebyggande arbete

Vägledning för elever som riskerar att hoppa av gymnasiet utförs också. Syftet med dessa vägledningar är att informera om vilka möjligheter som finns vid ett eventuellt avhopp. Vägledningarna är oftast i samråd med gymnasieskolans studie- och yrkesvägledare, föräldrar samt rektor.

7.1 Samverkan med skolor

När en elev börjar eller slutar vid en gymnasieskola eller gymnasiesärskola med en annan huvudman än hemkommunen, ska huvudmannen snarast meddela detta till hemkommunen. Detsamma gäller när en elev som inte fyllt 20 år utan giltigt skäl är frånvarande i betydande utsträckning från en gymnasieskola eller gymnasiesärskola med en annan huvudman än hemkommunen.¹ Hemkommunens skyldighet att vidta åtgärder inom ramen för aktivitetsansvaret, inträder dock först när ungdomen har avbrutit sin utbildning²

Gymnasieskolorna har möjlighet att ta kontakt med samordnaren för KAA i ett förebyggande syfte och resonera alternativ till gymnasieskolgång. Ungdomar som går ut med studiebevis från gymnasiet, informeras av skolornas studie- och yrkesvägledare hur man kan komma i kontakt med KAA.

8 Rutin för att förebygga avhopp från gymnasieskolan

Vad	Hur	Vad görs	Ansvarig	Uppföljning
Elev som riskerar studieavbrott	Ansvarig skola kontakter KAA och informerar om att en elev riskerar att hoppa av gymnasiet	Ansvarig skola ser över alla möjligheter till stöd för att undvika ett avhopp. När alla möjligheter är uttömda kontaktas KAA	Ansvarig skola tillsammans med personal inom KAA	Uppföljning görs av ansvarig skola. Om eleven väljer att hoppa av ska skolan meddela KAA så att vägledning kan erbjudas eleven

¹ 15 kap. 15 § och 18 kap. 15 § skollagen samt 12 kap. 3–4 a §§ gymnasie-förordningen.

² Prop. 2013/14:191, sid. 143–147, Centrala studiestödsnämndens före-skrifter och allmänna råd (CSNFS 2001:6), praxis och rutiner, se beslut från Överklagandenämnden för studiestöd med dnr 2012:03168 och <http://www.csn.se/utbildningsanordnare-vagledare/regler-rutiner/skolk-rapportering>.

		för att boka ett möte för information och eventuellt en individuell planering.		
Elev som har hög frånvaro	Ansvarig skola rapporterar till KAA när elev har hög frånvaro skriftligt på en blankett	Ansvarig skola kontaktar KAA för ett eventuellt möte med elev och ansvarig på skolan	Ansvarig skola tillsammans med personal inom KAA	Uppföljning görs av ansvarig skola. Om eleven blir utskriven på grund av hög frånvaro, ska skolan meddela KAA så att vägledning kan erbjudas eleven

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

